

ประกาศสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติการบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI)

โดยที่รหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI) เกิดจากความร่วมมือของสมาคมสำนักพิมพ์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ต้องการมาตรฐานการให้รหัสของเอกสารดิจิทัลร่วมกับองค์กรต่างๆ ได้แก่ International Publishers Association, International Association of Scientific, Technical and Medical Publishers, Association of American Publishers โดยได้ก่อตั้งองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เรียกว่า The International DOI® Foundation (IDF) หรือมูลนิธิดีไอไอออนานาชาติ ในปี 1977 และมีองค์กรที่เป็นสมาชิกของ IDF เรียกว่า Registration Agencies (RA) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการจดทะเบียนรหัส DOI แก่องค์กรสมาชิก (Registrant หรือ Member Institution) ทำหน้าที่ให้ Prefix ของรหัส DOI หรือลงทะเบียนรหัสชื่อ DOI โดยใช้ระบบ DOI และกำหนดโครงสร้างข้อมูลที่อธิบายเมตาดาตา (Metadata) และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และบริการข้อมูลแก่ Registrants ในการฝึกอบรมพัฒนา และการตลาดให้แก่ชุมชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ RA ยังต้องทำข้อตกลงกับ IDF ในการจ่ายค่าธรรมเนียมแก่ IDF ด้วยกระบวนการที่มีคุณภาพและเคารพสิทธิของ RA อื่น

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกแบบเต็ม (Full member) กับองค์กรจดทะเบียน (RA) คือ DataCite ณ ประเทศเยอรมนี ซึ่งสนับสนุนการใช้รหัส DOI กับงานวิจัยและงานวิชาการระดับอุดมศึกษา โดยได้รับการอนุมัติเป็นสมาชิกลำดับที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นองค์กรในการกำหนดรหัสทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลของงานวิจัยในประเทศไทย และได้ดำเนินการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน DOI เรียกว่า ระบบ NRCT's Local Handle System ซึ่งครอบคลุมการทำงานตั้งแต่การรับข้อมูลรายการจากหน่วยงาน การตรวจสอบความถูกต้องและความซ้ำซ้อนของข้อมูล การสร้างรหัส DOI การเผยแพร่ และการเชื่อมต่อ RA รวมถึงการรายงานและสถิติที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการรหัส DOI กับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลแก่หน่วยงานและวารสารต่างๆ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติการบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI)”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“รหัส DOI” หมายถึง รหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI)

“โครงสร้างรหัส DOI” หมายถึง รหัส DOI ที่ประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ ส่วนแรก (Prefix) และส่วนเติม (Suffix)

“วช.” หมายถึง สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

“ผู้ให้บริการ” หมายถึง กองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

“ผู้รับบริการ” หมายถึง หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษาภาครัฐ สถาบันการศึกษาเอกชน วารสาร ต่างๆ และนักวิจัยอิสระ

“ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล” หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัล โดยกำหนดเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

(๑) รายงานวิจัย (Research: res) ได้แก่ รายงานวิจัย การค้นคว้าแบบอิสระ การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ รายงานการค้นแบบอิสระ รายงานการค้นคว้าอิสระ โครงการศึกษาพิเศษ โครงการศึกษาวิจัย โครงการเฉพาะเรื่อง ปัญหาพิเศษ ภาคนิพนธ์และสารนิพนธ์ตามที่มหาวิทยาลัยต่างๆ กำหนดให้เป็น รายงานวิจัย

(๒) วิทยานิพนธ์ (Thesis: the) ได้แก่ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์และสารนิพนธ์ตามที่ มหาวิทยาลัยต่างๆ กำหนดให้เป็นวิทยานิพนธ์

(๓) บทความวารสาร (Journal: ชื่อวารสารภาษาอังกฤษ) เป็นบทความที่มีกำหนดระยะเวลาการออกวารสารที่แน่นอน มีเลขปีที่ เลขฉบับที่ วันเดือนปี และเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแบบออนไลน์บนอินเทอร์เน็ต

(๔) รูปภาพ (Image: img) ได้แก่ รูปภาพและการออกแบบ Poster ข้อมูลภาพปฐมภูมิ ใบงาน กรณศึกษา Infographic บรรยาย กิจกรรม Labs สไลด์สื่อนำเสนอ Full Course สื่อปฏิสัมพันธ์ แผนที่ กราฟ แผนภูมิ/แผนผัง Unit of Study ภาพเอกสารจดหมายเหตุ ภาพ ๓ D Object และ Power-point

(๕) ภาพยนตร์/แอนิเมชัน/เสียง (Film/Animation/Sound: fas) ได้แก่ คลิปการเรียนรู้ คลิปเสียง แอนิเมชัน ตัวการ์ตูน ภาพเคลื่อนไหว VDO Clip Flash Clip และ Resource Review

(๖) เอกสาร (Document: doc) ได้แก่ หนังสือ จดหมาย บทความ กฎหมาย ระเบียบ คำศัพท์ คำนิยาม ความหมาย กลยุทธ์การสอน ประมวลวิชา ข้อสอบ แบบฝึกหัด Simulations แผนการสอน อ้างอิง บทสัมภาษณ์ ข่าว ข้อมูลเอกสารปฐมภูมิ รายงานประจำปี คู่มือ Textbooks และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

(๗) วัตถุดิจิทัลอื่นๆ (Object: obj) ได้แก่ ฟอนต์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เกม Software Mobile Application และอื่นๆ

“ระบบ NRCT’s LHS” หมายถึง ระบบ NRCT’s Local Handle System ประกอบด้วยระบบการทำงาน ๕ ส่วนหลักดังนี้

(๑) ระบบการบริหารจัดการ DOI (DOI Management)

(๒) ระบบเชื่อมต่อ Registration Agency (Synchronization)

(๓) ระบบทำสำเนาข้อมูล (Replication)

(๔) ระบบการเผยแพร่ภายนอก (Public)

(๕) การดูแลเครื่องแม่ข่ายสำรอง (Mirror Site)

“รูปแบบการนำเข้าข้อมูล” หมายถึง การนำเข้าข้อมูลในระบบ NRCT’s LHS ผ่าน ๓ ช่องทาง ดังนี้

(๑) การนำเข้าข้อมูลผ่านไฟล์ CSV

(๒) การนำเข้าข้อมูลผ่าน API (Application Programming Interface)

(๓) การนำเข้าข้อมูลผ่าน Web Form

“เว็บไซต์ วช.” หมายถึง เว็บไซต์ที่ให้บริการรหัส DOI คือ <https://doi.nrct.go.th>

“การคัดลอกทางวรรณกรรม (Plagiarism)” หมายถึง การนำผลงานของคนอื่นมาเป็นผลงานตนเอง การคัดลอกคำหรือความคิดจากคนอื่นมาใช้โดยไม่ได้อ้างอิง และการไม่ใส่เครื่องหมายคำพูดในส่วนของการคัดลอก

ข้อ ๓ การดำเนินการ

๓.๑ จัดให้มีประกาศการบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI) เพื่อใช้เป็นข้อกำหนดการลงทะเบียนของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล รวมถึงการกำหนดสิทธิและหน้าที่สำหรับผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ในการบริการรหัส DOI

๓.๒ จัดให้มีโครงสร้างของรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI) ให้เป็นไปตามนโยบายนี้

๓.๓ จัดให้มีการบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI) กับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลแก่ผู้รับบริการ ให้สอดคล้องกับนโยบายนี้

ข้อ ๔ การบริหารจัดการของ วช.

๔.๑ การบริหารจัดการเมทาตาตา จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.

๒๕๖๒

(๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๕) พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๖) ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒ กองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เป็นผู้ให้บริการในการลงทะเบียนของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ทำหน้าที่จัดสรรรหัส DOI ในส่วนแรก (Prefix) และส่วนเติม (Suffix) ให้กับผู้รับบริการ ตามรูปแบบที่ วช. กำหนด โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๔.๓ วช. เป็นผู้ดูแลคลังข้อมูลรหัส DOI ในการเป็นศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ของประเทศไทย ที่ดำเนินการจัดส่งข้อมูลให้แก่ DataCite รวมถึงการบริหารจัดการเมทาตาตา

ข้อ ๕ โครงสร้างรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI)

๕.๑ ส่วนแรก (Prefix) ขึ้นต้นด้วยเลข 10 ตามด้วยเลข ๑ ชุด และตามด้วยเครื่องหมายทับ (/) กำหนดใช้เลข Prefix จาก DataCite จำนวน ๕ กลุ่มดังนี้

10.12755 หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานรัฐประเภทอื่นๆ และหน่วยงานเอกชน

10.14456 วารสารวิจัยวิชาการ

10.14457 สถาบันการศึกษาภาครัฐ

10.14458 สถาบันการศึกษาเอกชน

10.12756 นักวิจัยอิสระ

๕.๒ ส่วนเติม (Suffix) หลังเครื่องหมายทับ (/) เป็นส่วนเติม สามารถใช้งานร่วมกับเลขมาตรฐานสากลอื่นๆ ได้ เช่น ISBN หรือ ISSN เป็นต้น กำหนดใช้เลข Suffix โดยแบ่งตามประเภททรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ๗ ประเภทดังนี้

the	วิทยานิพนธ์
res	รายงานวิจัย
journal	บทความวารสาร
img	รูปภาพ
fas	ภาพยนตร์/แอนิเมชัน/เสียง
doc	เอกสาร
obj	วัตถุดิจิทัลอื่นๆ

ข้อ ๖ การลงทะเบียนของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล

๖.๑ ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลที่จะได้รับรหัส DOI ต้องเป็นเอกสารดิจิทัลที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ และระบุปีที่เผยแพร่ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ความมั่นคงของประเทศ ความลับทางราชการ ความเป็นส่วนบุคคล และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๖.๒ ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลประเภทบทความวารสารที่จะได้รับรหัส DOI ต้องมีการเผยแพร่บทความทางออนไลน์บนเว็บไซต์ของวารสารที่มีความน่าเชื่อถือและมีรหัส ISSN ที่จดทะเบียนถูกต้อง รวมทั้งมีจริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการ (Publication Ethics) และไม่ถูกร้องเรียนการคัดลอกทางวรรณกรรม โดยได้รับการพิจารณาถึงกรองและประเมินคุณภาพของบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้นหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ วช. กำหนดใช้รหัส DOI ๑ รหัสสำหรับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลหรือเอกสารดิจิทัล ๑ ชิ้นงานเท่านั้น และรหัส DOI สำหรับบทความวารสาร กำหนดใช้บทความละ ๑ รหัส โดยรหัส DOI จะไม่มีความซ้ำซ้อนกัน

๖.๔ วช. ไม่มีการจัดเก็บไฟล์ข้อมูลของทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลประเภท ภาพยนตร์/แอนิเมชัน/เสียง ในคลังข้อมูลรหัส DOI เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่จัดเก็บข้อมูล

๖.๕ วช. สามารถเผยแพร่ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลที่ได้รับรหัส DOI ของผู้รับบริการผ่านเว็บไซต์ วช. เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่มีใช้การพาณิชย์

๖.๖ วช. จะระงับการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลที่ได้รับรหัส DOI แล้วหากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการคัดลอกทางวรรณกรรม และหากพบว่ามี การคัดลอกทางวรรณกรรมจริง จะดำเนินการลบรายการรหัส DOI นั้นออกจากระบบ NRCT's LHS ทันที

๖.๗ วช. ขอสงวนสิทธิ์ในการนำรหัส DOI ส่วนแรก (Prefix) ไปใช้ในการขอรับรหัส DOI กับหน่วยงานที่รับจดทะเบียนอื่น

ข้อ ๗ การบริการรหัสตัวระบุวัตถุดิจิทัล (Digital Object Identifier: DOI)

๗.๑ ผู้รับบริการต้องระบุตัวตนโดยสมัครสมาชิกกับ วช. และยอมรับนโยบายนี้

๗.๒ ผู้รับบริการเป็นผู้นำข้อมูลเข้าระบบ NRCT's LHS โดยเลือกประเภทข้อมูล รูปแบบการนำเข้าข้อมูล และกรอกข้อมูลเมทาดาทาที่สำคัญที่ต้องมีตามข้อกำหนดของ Kernel Metadata ให้ถูกต้องครบถ้วน และจะได้รับการแจ้งรหัส DOI อย่างช้าไม่เกิน ๗ วัน หลังจากนำเข้าข้อมูลเข้าระบบแล้ว

๗.๓ ผู้รับบริการต้องแปลงไฟล์ข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบ PDF และปลดล็อก User name และ Password จากเว็บไซต์ของตนเองและดูแลเว็บไซต์ให้มีความเสถียร เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา

๗.๔ ผู้รับบริการต้องเป็นผู้รับผิดชอบและรับรองข้อมูลผลงานของตนเองที่นำเข้าระบบ NRCT's LHS เพื่อขอรหัส DOI โดยผลงานดังกล่าวต้องไม่มีการคัดลอกทางวรรณกรรม

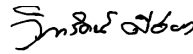
๗.๕ ผู้รับบริการที่ประสงค์จะขอลบรหัส DOI หรือแก้ไขข้อมูลเมทาดาทาและไฟล์ดิจิทัล ขอให้จัดทำหนังสือแจ้งความประสงค์พร้อมระบุเหตุผลที่จะขอลบหรือแก้ไขข้อมูล

๗.๖ ผู้รับบริการที่ไม่มีระบบจัดเก็บไฟล์ดิจิทัล จะมีการเชื่อมโยงรหัส DOI ไปที่ วช. ในการสืบค้นรหัส DOI (Resolve DOI)

๗.๗ งานวิจัยที่เสร็จสิ้นแล้วในระบบข้อมูลสารสนเทศการวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ได้รับทุนจาก วช. จะได้รับรหัส DOI ผ่าน API โดยอัตโนมัติ

๗.๘ งานวิจัยที่เสร็จสิ้นแล้วในระบบ NRIIS ที่ได้รับทุนจากหน่วยบริหารจัดการทุน (Program Management Unit: PMU) อื่น หากประสงค์จะรับรหัส DOI ผ่าน API หน่วยบริหารจัดการทุนจะต้องมอบให้ผู้รับทุนเป็นผู้ดำเนินการแทนในระบบ NRIIS และยอมรับนโยบายนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

รายนาม: ๐๗/10/2022 15:48:10

(นางสาววิภากรัตน์ ตี๋อ่อง)

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ